

DET SOCIALE FORBRUGERRÅD
Århus Kommunes mag.afd. for Sociale Forhold og Beskæftigelse,
Rådhuset
8000 Århus C

Århus, 2011.09.21

Til Århus Byråd
Til rådmanden
Til pressen

Vedr. spare-/ nedskæringsforslag 2012-2015

Det Sociale Forbrugerråd anser det rimeligt at afgive høringssvar angående spare-/ nedskæringsforslagene, inden byrådets partier indgår budgetaftale, eftersom der forekommer noget omsonst at afgive høringssvar, når beslutningerne er truffet. Derfor dette høringssvar, selvom forslagene kun forefindes på kommunens hjemmeside. Høringssvaret følger nedskæringsforslagenes nummerering i tre ”kataloger”:

Katalog 1: .. 15 mio. kr. i 2014 og 2 015 som følge af Socialforvaltningens andel på 15 mio. af Århus Kommunes samlede sparekrav”.

Katalog 2: ... 72 mio. kr. i 2011 af forskellige grunde, herunder bortfald af midlertidige bevillinger

Katalog 3: .. forslag til forringelser af nogen ydelser for at møde flere borgeres behov

Katalog 1: .. 15 mio. kr. i 2014 og 2 015 som følge af Socialforvaltningens andel på 15 mio. af Århus Kommunes samlede sparekrav”.

Ang. Beskæftigelsesforvaltningen, administration:

BEF 1 Færre medarbejdere (5->6) i borgervendte opgaver i jobcentret – 2,5 mio.-> 3 mio.

Antallet af sager pr. medarbejder øges. Der er grund til at forvente, at den såkaldte ”fluebens-administration” – altså refusionsgivende kontroltiltag – vil blive opprioriteret yderligere. Der er grund til at forvente, at medarbejdernes indsats for at skaffe sig selv og klienterne overblik over især længere varende problemer vil blive yderligere nedprioriteret, og at den pligtige helhedsorienterede rådgivning vil blive forsømt – og det i et år, hvor forventede lovændringer vil medføre, at flere mennesker vil miste dagpengeretten og komme i en yderligere belastet økonomisk, social og helbredsmæssig situation.

BEF 2 Samling af jobcentrets administrative funktioner. 5->8 færre, 2,3 -> 3,3 mio.

Her forventes ”en effektivisering af området”. Det beskrives ikke, om nok en omstrukturering vil medføre overgangsudgifter i form af merarbejde og stress på medarbejderne.

BEF 5 (mere) Strukturændring og effektivisering af administrative funktioner i Ydelsescentret. 1,9 -> 2,5 færre, 3/4 -> 1 mio.

Her fremgår det, at ledelsen ikke ved, om øvelsen er mulig. Det beskrives ikke, om nok en omstrukturering vil medføre overgangsudgifter i form af merarbejde og stress på medarbejderne.

BEF 6 Centralisering af borgerbetjeningen på kontanthjælp, sygedagpenge, barseldagpenge, førtidspension og tilkendelse af førtidspension – fire centres opgaver samles ét sted. 2,8 -> 3,9 færre. 1,2 -> 1,7mio

Her fremgår det, at ledelsen ikke ved, om øvelsen er mulig. Det beskrives ikke, om nok en

omstrukturering vil medføre overgangsudgifter i form af ombygning/fremskaffelse af lokaler, merarbejde og stress på medarbejderne.

Der er heller ingen overvejelser over, om samlingen vil medføre samfundsmæssigt merarbejde i form af længere transporttid og øgede transportudgifter for borgerne, når al sagsoprettelse og sagsbehandling skal ske ét sted i byen.

BEF 7 Scanning og levering af sygedagpenge-post digitalt. 1 medarbejder mindre, 0,4 mio

Præsenteres som en ren serviceforbedring. Det lyder godt.

Ang. Beskæftigelsesforvaltningen, service m.v.:

BEF 3 Mindsket UU vejledning for unge i grundskolen. 1 vejleder mindre, 0,5 mio.

Her fremgår ikke, om reduktionen i dette forebyggende arbejde vil øge frafald i ungdomsuddannelser og/eller øget kriminalitet.

BEF 4 Reduceret brug af aktiverings-, kursus- og opkvalificeringsforløb hos eksterne aktører. 3,4 mio.

Det Sociale Forbrugerråd er tidligere blevet præsenteret for kommunens aktiveringsindsats, under overskriften ”Århus driver KUN intelligent aktivering”. Hvis forslaget betyder, at der vil blive iværksat mindre uddannelsesaktivering f.eks. i AMU-systemet, er virkningen klart en skadevirkning. At myndighedsarbejde hos andre aktører reduceres, skal vi ikke kritisere.

Ang. Socialforvaltningen (Katalog 1)

MSB SOC FBU 1.1 Nedlæggelse af familiekontor Centrum 0,5 mio. i 2012

Her ses ikke nogen overvejelse om eventuel betydning af familiekontormedarbejders lokalkendskab eller om, hvor rådsøgende familier fra midtbyen skal sendes hen. Her ses ej heller oplysning om, hvad der skal forstås ved, at de omstrukturerede distrikter i Familiecentret ”i højere grad understøtter distriktsinddelingen i MBU”

MSB SOC FBU 1.4 -1.5 Takstreduktioner på eksternt køb af pladser og drift af pladser på interne institutioner, rammeaftalen. 0->3,6 mio, og 0-> 1,7 mio.

Her ses ikke, i hvilket omfang der er tale om færre fritidsaktiviteter, udflugter, nattevagter, for de belastede børn og unge, som Århus kommune har anbragt i institutioner uden for Århus. Rådet frygter, at eftersom bygningsudgifter jo ikke mindskes som følge af aftalen, ja så bliver virkningen: en fattigere dagligdag for de anbragte.

MSB Voksen Handicap 1.1 Takstreduktioner på eksternt køb af pladser 0-> 11,6 mio.

Her ses ikke, i hvilket omfang der er tale om færre fritidsaktiviteter, udflugter, nattevagter, for de handicappede, som Århus kommune har anbragt i institutioner uden for Århus. Rådet frygter, at eftersom bygningsudgifter jo ikke mindskes som følge af aftalen, ja så bliver virkningen: en fattigere dagligdag for de anbragte.

MSB Socialpsykiatri og Udsatte Voksne SUV 1.2 Nedsikring af bostøtte.

Det fremgår ikke, hvor mange mennesker, der vil blive ramt af forslaget om ikke at yde bostøtte ”med mindre end en times ugentlig kontakt”. Rådet frygter, at det for en del – antal uoplyst – mennesker vil betyde, at de ikke vil have det faste holdepunkt, som bostøtten må antages at udgøre. Henvisningen til, at ”en stor del af de borgere, der modtager bostøtte, er samtidig brugere af

dagtilbud og kontaktsteder". MEN – dagtilbud og kontaktsteder har jo netop IKKE fast kontaktperson til brugerne. Og personalet i dagtilbud og kontaktsteder skal i henhold til senere forslag tage vare om stadig flere brugere.

MSB 1.70 – 1 Reduktion på Servicecentre og fællesfunktioner 3,5->5, 1,9->2,65 mio.

I forslaget nævnes, at den stilling, der indebærer sekretariatsbetjening af HMU og Det Sociale Forbrugerråd, nedlægges. Hvis formålet er at mindske dialogen med medarbejdere og forbrugere og dermed undgå kritik af udviklingen i kommunens personalepolitik og socialpolitik, er nedlæggelsen i overensstemmelse med formålet. Rådet anser det som et ringe formål.

Katalog 2: . . . 72 mio. kr. i 2011 af forskellige grunde, herunder bortfald af midlertidige bevillinger

Kataloget er omfattende, og det er et rædselskabinet af nedskæringer på hjælpen til kommunens svageste, ikke mindst de sindslidende.

Kontaktsted Nord / Fristedet lukkes.

Lukning af Katrinebjergcentret.

En voldsom nedskæring på Center for Socialt udsatte.

Teksten undlader helt og aldeles at omtale virkninger for brugerne – Det Sociale Forbrugerråd ser denne undladelse som byrådens overlagte holden sig i uvidenhed om de livskvalitetstab, som byrådet med nedskæringerne agter at påføre brugerne.

MSB FBU 2.2 Nedskæring på 16 medarbejdere og 8,246 mio. kr. på Familieskoler og kriminalitetsforebyggende arbejde

Her er ingen vurdering af virkningerne for de pågældende familiers funktionsevne, og heller ikke nogen vurdering af eventuelle virkninger mht. øget kriminalitet. Rådet anser det som problematisk, at byrådet åbenbart ikke har ønsket sådanne vurderinger forud for beslutning.

MSB VH 2.2 ophør af ”fremskudt myndighed” – nedlæggelse af rådgiverstillinger.

Til forskel fra mange andre forslag gøres der her tydeligt rede for de forventede af brugerne oplevede skadevirkninger af, at færre rådgivere skal bistå flere brugere. Rådet er aldeles enig i beskrivelsen af skadevirkningerne for de handicappede borgere.

MSB SUV 2.2 Ophør af familieorienteret alkoholbehandling, og Værestedet i Jægergårdsgade

Her er ingen vurdering af skadevirkningen for brugerne af, at indsatsen ophører. Rådet anser det som problematisk, at byrådet åbenbart ikke har ønsket sådanne vurderinger forud for beslutning. Rådet frygter, at ophøret af indsatsen vil medføre væsentligt forringet livskvalitet for nogle af byens i forvejen mest udsatte borgere, og at ophøret af indsatsen vil medføre deres mere synlige tilstedeværelse i andre centrale dele af byen.

MSB FBU 2.3 nedlæggelse af døgninstitutionspladser for børn – 6,1 -> 12,3 mio. kr. Bethesda, Chr. IX børnehjem, Rishøj, Miniinstitutionerne

Det Sociale Forbrugerråd er tidligere blevet orienteret om, at Århus Kommunes anbringelsesfrekvens er lavere end andre kommuners – som følge af stor forebyggende indsats. Det vil sige: når Århus Kommune har besluttet anbringelse, drejer det sig om børn med virkelig store problemer. Det forekommer rådet, at en satsning på plejefamilier i stedet for de mest kvalificerede døgninstitutioner til de børn, hvis problemer er tungest, er i kraftig modsætning til børnenes tarv. Rådet frygter, at den massive nedlæggelse af døgninstitutioner – som jo kommer i forlængelse af beskæringer på andre døgninstitutioner for børn – undergraver de faglige miljøer for indsats over for udsatte børn.

I nedskæringsforslaget loves udvikling af indsatser i familierne – det sker samtidig med nedlukning af Familieskoler (FBU 2.2) og i forlængelse af tidligere indskrænkning/lukning af familieværksteder. Rådet udtrykker meget stor bekymring for virkningen for familier, børn og unge, af disse nedskæringer

MSB FBU 2.7 – 2.8 Takstreduktioner på eksternt køb af pladser inden for rammeaftalen og på interne institutioner

Her ses ikke, i hvilket omfang der er tale om færre fritidsaktiviteter, udflugter, nattevagter, for de belastede børn og unge, som Århus kommune har anbragt i institutioner uden for Århus. Rådet frygter, at eftersom bygningsudgifter jo ikke mindskes som følge af aftalen, ja så bliver virkningen: en fattigere dagligdag for de anbragte.

MSB SOC VH 2.3 Takstreduktioner på eksternt køb af pladser inden for rammeaftalen

Her ses ikke, i hvilket omfang der er tale om færre fritidsaktiviteter, udflugter, nattevagter, for de handicappede, som Århus kommune har anbragt i institutioner uden for Århus. Rådet frygter, at eftersom bygningsudgifter jo ikke mindskes som følge af aftalen, ja så bliver virkningen: en fattigere dagligdag for de anbragte.

SOC VH 2.4 Ledelsesmæssig sammenlægning af Stefanshjemmet, Nordbyvænge, og Neuro/fysisk handicapcenter

For en umiddelbar betragtning kan det tænkes at være en simpel rationalisering at drive Stefanshjemmet og Nordbyvænge under én ledelse. Dog: den geografiske adskillelse tilsiger varsomhed med at fjerne ledelse fra Nordbyvænget. Et sådant sted bør drives under en ledelse med kendskab til de konkrete beboere og deres ofte ganske sammensatte behov, et kendskab, som geografisk fjernhed kan vanskeliggøre eller umuliggøre. Problemstillingen bør analyseres konkret, inden beslutning tages. Det er ikke indlysende, at der er nogen gevinst ved at lægge Neurofysisk Handicapcenter ind under Stefanshjemmets ledelse. I givet fald bør løsningens fordele og ulemper analyseres grundigt forud for beslutning.

Men det ser jo ud som om man indstiller til byrådet at beslutte uden forudgående analyse.

SOC VH 2.5 Nordbyvænget – fjernelse af to nattevagter, så én skal overvåge 22 beboere

Her ses ingen analyse af, hvor hyppigt der vil være brug for at tilkalde personale fra MSO, til varetagelse af akutopgaver, som hidtil er varetaget af to af de tre hidtidige nattevagter. Her ses heller ingen vurdering af betydningen af, at akutopgaverne er blevet varetaget af personale, som beboerne kender.

SOC VH 2.6 ”Takstreduktion” på voksenhandicaps botilbud – eller: færre ansatte til de samme beboere

Til forskel fra mange andre forslag gøres der her tydeligt rede for de forventede af brugerne oplevede skadevirkninger af, at færre medarbejdere skal bistå brugerne. Rådet er aldeles enig i beskrivelsen af skadevirkningerne for de handicappede borgere.

SOC VH 2.7 Bevarelse af SORAS, nedlæggelse af Neurohuset, udvidelse af Hjerneskadecentret

En rodet og uklar indstilling.

SORAS: Opretholdelse af SORAS må hilses velkommen. (Tilbuddet beskæres så i forslag VH 3.1, hvilket Rådet anser som nok en nedprioritering af autisterne – Det hilser Rådet IKKE VELKOMMENT!)

Neurohuset: Lukningen af Neurohuset, med en nedskæring på 1,1 mio. kr., og oprettelse af for 0,8

mio. kr. indsats i Hjerneskadecentret, er en mærkbar forringelse af indsatsen for nogle af de hjerneskedede. I forvejen er Neurohuset blevet beskåret fra ca. 3,5 personer til ca. 2,3 – med bortfald af flere tilbud til følge. Yderligere beskæring må i sagens natur medføre bortfald af flere af Neurohusets tilbud. Da indsatsen jo stort set er en ren personaleindsats, kan man ikke skære 0,3 mio. kr., uden at nogle tilbud afskaffes. Neurohusets unikke tilbudsvifte har sikret, at en del mennesker har kunnet fastholde job. Det må befrygtes, at en del sådanne mennesker fremover vil blive førtidspensioneret. Her skal henvises til tidligere brev fra Hjerneskadeforeningen Århus-Østjylland til rådmand og byråd om denne problemstilling. Besparelsen vil blive endog meget dyr for kommunen – men førtidspension er jo en anden konto

Neurohuset har jo hidtil betjent mennesker, som ikke kan leve op til Hjerneskadecentrets aktivitetsniveau. Sådanne mennesker vil herefter falde ud af tilbudsviften – eller også skal Hjerneskadecentret slække på kravet til brugernes aktivitetsniveau.

Det er misvisende, når forslaget slutter: ”Indsatsen over for målgruppen videreføres således”. Det ville have været korrekt at skrive: ”en del af indsatsen .. videreføres”.

SOC SUV 2.4 nedlæggelse af Fontænehuset – salg af bygning.

De sindslidende skal klemmes ind på andre kontaktsteder – som man i øvrigt lukker nogle af, jfr. omtalen af lukning af Fristedet og Katrinebjergcentret

SOC SUV 2.5 Lukning af Spanien 65 forsorgspladser, Flexbo's samværstilbud, og Café Grøn

Ang. forsorgspladserne skrives, at de pågældende kan humme sig op til Gøteborg Allé. Ang Flexbo's samværstilbud og Cafe Grøn skrives, at brugerne kan stuve sig sammen i Café Aros i Jægergårdsgade

SOC SUV 2.6 - 27 mindre døgnbehandling til mennesker med stofmisbrug hhv. alkoholmisbrug

Til forskel fra mange andre forslag gøres der her tydeligt rede for de forventede af brugerne oplevede skadevirkninger af bevillingsreduktionen. Det nævnes med ”bløde ord”, at en virkning er, at kommunen ikke kan overholde den lovbestemte behandlingsgaranti. Rådet er aldeles enig i beskrivelsen af skadevirkningerne for de handicappede borgere.

SOC SUV 2.8 opprioritering af bostøtten i lokalpsykiatrien

Her ser vi helt overraskende en udvidelse af personalet i bostøtten – der nævnes ikke noget om, om facit af denne udvidelse plus andre ændringer giver mindre, uændret eller mere bostøtte pr. bruger

Katalog 3: .. forslag til forringelser af nogen ydelser for at møde flere borgeres behov

SOC FBU 3.1 Ventelister på aflastning- og døgntilbud til handicappede børn

Her ses ingen analyse af skadevirkningerne for de handicappede børn og deres forældre – ej heller en vurdering af, om forringelsen af aflastningsmuligheden kan føre til at nogle forældre giver op/ bliver skilt, så barnet må døgnanbringes

SOC VH 3.1 Økonomisk forringelse af dagtilbudsområdet, mindre bostøtte til hver af de handicappede. Forringelse af autisternes vilkår i SORAS. Længere ventelister til botilbud til voksne handicappede. Ikke-genoptræning af visse hjerneskedede. Ikke-døgnplads til voksne handicappede, hvis forældre rammes af sygdom.

Forslag VH 3.1 bør få byrådet til at skamme sig.

ENDNU længere ventetid på botilbud til voksne handicappede: ventetiden – for nogle op til 7-8-10 år – er i forvejen en skændsel for Århus Byråd. Længere ventetid er antagelig også retsstridig.

Det virker utroværdigt og pinligt, at forringelserne på side 3 under dette forslag omtales som ”Uændret videreførelse af 2011 serviceniveaueet”

Beskæring af autisternes værested er nok et spark til de svageste.

Forslaget om generelt ikke at bruge døgn-genoptræning til hjerneskadede efter sygehusophold er ensbetydende med produktion af nogle flere invalider, herunder nogle flere førtidspensionister. Det er antagelig også direkte ulovligt. Herom bør byrådet spørge tilsynsmyndigheden

SOC SUV 3.1 Afskaffelse af bostøtte til en del af bostøttemodtagerne. Lukning af Biffen og Fontænehuset. Mindre udredning af mennesker med sindslidelse og misbrug. Færre medarbejdere i Den Grønne elevator

Det fremgår ikke, hvor mange mennesker, der vil blive ramt af forslaget om ikke at yde bostøtte ”med mindre end en times ugentlig kontakt”. Rådet frygter, at det for en del – antal uoplyst – mennesker vil betyde, at de ikke vil have det faste holdepunkt, som bostøtten må antages at udgøre. Henvisningen til, at ”en stor del af de borgere, der modtager bostøtte, er samtidig brugere af dagtilbud og kontaktsteder”. MEN – dagtilbud og kontaktsteder har jo netop IKKE fast kontaktperson til brugerne. Og med lukning af Biffen, Fontænehuset, Fristedet, Katrinebjergcentret, får de tilbageværende dagtilbud og kontaktsteder flere brugere. Hvis ikke de flere brugere og færre medarbejdere medfører et forringet miljø, så udsatte og sindslidende undlader at komme i dagtilbud og kontaktsteder, og i stedet vælger ophold på gaden eller i boligens isolation.

Forslaget om færre ansatte i Den Grønne Elevator illustrerer den problemstilling.

At Århus Kommune vil mindske muligheden for udredning for psykisk sygdom hos sindslidende og misbrugere, er skammeligt.

SAMMENFATTENDE:

Gennemgående for næsten alle nedskæringsforslagene er, at de a) undlader at omtale afledte merudgifter, b) undlader at diskutere virkninger af de fortsatte og endeløse omstillinger for medarbejdernes arbejdsmiljø og deraf afledt for brugerne, som jo allerede plages af personskit og medarbejders mangel på overblik over sagerne, c) undlader omtale af forslagenes virkning i forhold til faglige udviklingsmuligheder.

Forslagene fortsætter den demontering af den specialiserede indsats, som er foregået siden kommunens overtagelse af amtslige og regionale institutioner.

De tre nedskæringskataloger tegner et rædsomt billede af Århus Kommunes behandling af fysisk og psykisk handicappede voksne og børn, udsatte børn, sindslidende, misbrugere – de betragtes som budgetelementer, ikke som lidende mennesker.

Og katalogerne tegner en udviklingsretning, hvor kommunen planlægger systematisk forringelse af levekårene for disse grupper.

Nedlæggelserne af Fontænehuset, Fristedet, Biffen, Café Grøn, døgninstitutioner i større antal, er lig med afvikling af udviklingsprojekter, som Århus Byråd igennem tiderne har været stolt af – udviklingsprojekter, som frivillige organisationer har samvirket med kommunen om.

Katalogernes forslag vil øge fattigdommen og udstødningen i denne kommune – til vanære for Byrådet, og til gene/irritation/forargelse for borgere og turister, når flere handicappede, sindslidende og misbrugere vil vælge gaden frem for forringede væresteder.

På Det Sociale Forbrugerråds vegne

Viggo Jonassen

Formand

617112219

viggojonassen@gmail.com

